

Alajärven kaupungin hankintaohjeet

Nämä hankintaohjeet korvaavat kaupunginhallituksen 9.5.1994 hyväksymät hankintaohjeet. Nämä ohjeet tulevat voimaan 11.10.2007 lukien.

1 Soveltamisala

Alajärven kaupungin hankinnat kuuluvat pääosin julkisista hankinnoista annetun lain piiriin.

Alajärven kaupungin hankinnoissa noudatetaan tätä ohjetta sen lisäksi, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (hankintalaki) ja kuntalaisissa säädetään sekä kaupungin säännöissä (kuten hallinto- ja johtosäännöissä) määrätään. Lisäksi hankinnoissa tulee huomioida kaupungin omat yksityiskohtaisemmat hankintojen toteuttamiseen liittyvät toiminta- ja menettelytapaohjeet.

2 Hankintatoimen tavoitteet

Hankintatoiminnan tavoitteena on hankkia tavarat ja palvelut riittävän laadukkaina mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Välittömien hankintakustannusten (kuten hankintahinta) lisäksi on oleellista hallita välillisiä hankintakustannuksia. Huomiota on kiinnitettävä suunnitelmallisiin hankintakäytäntöihin ja hankintojen kokonaisprosessin (valmistelu–kilpailutus–päätöksenteko–tiedotus–sopimus–sopimuksen valvonta) sujuvuuden hallintaan. Järkevällä hankintatoiminnalla kohdennetaan henkilö- ja tuotantoresurssit siten, että varsinaiseen palvelutuotantoon jää mahdollisimman paljon resursseja.

Hankinnat pyritään tekemään siten, että valituksilta ja hankintojen täyttöönpäntön viivästymisiltä vältytään. Hankinnat tehdään lain sallimissa rajoissa joustavasti ja oikea-aikaisesti.

3 Yleiset hankintaperiaatteet

Hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, tasapuolisuuden, syrjimättömyyden ja suhteellisuuden periaatteita.

Hankinnat suoritetaan taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Hankinnoissa on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailumahdollisuudet ja pyrittävä ostajan kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimpaan lopputulokseen.

Kestävän kehityksen periaatteet ja ympäristövaikutukset otetaan hankinnoissa huomioon tarjoajan kelpoisuusehtoja ja hankinnan kohdetta

määriteltäessä sekä tarjosten arviointikriteerinä. Hankinnoissa huomioidaan materiaalin kierrätys ja uudelleenkäyttö tuotteen elinkaaren lopussa.

Hankinta voidaan keskeyttää perustellusta syystä. Kaupungilla on oikeus hylätä tarjoukset vain perustellusta syystä.

4 Kaupungin oman palvelutuotannon rooli

- 1) Kaupunki hankkii palvelut omilta osakeyhtiöiltä ja liikelaitoksilta ilman tarjouskilpailua.
- 2) Ennen sellaisten palveluiden tarjouskilpailua, joissa kaupungilla on omaa tuotantoa, on oman tuotannon kustannustaso selvitettävä ennen tarjouskilpailun järjestämistä.
- 3) Kaupungin tuotantoyksiöt voivat osallistua kilpailutuksiin perustellusta syystä. Ulkoisiin tarjouskilpailuihin osallistuminen voi johtaa siihen, että myös kaupungin on kilpailutettava ko. yksikön palvelut.
- 4) Tilaustöitä ja -palveluita kaupungin yksiköt voivat tuottaa ulkopuoliselle vahvistettujen hintojen perusteella.

5 Hankintojen ohjaaminen ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto

Hyväksyy hankintaohjeet.

6 Hankintojen toteuttaminen

Hankinnat voidaan toteuttaa itse tai keskitetysti.

Keskitetyt hankinnat

Hankinnat kilpailutetaan keskitetysti.

Keskitetyn hankinnan kilpailuttamisprosessia ohjaa suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus sekä taloudellisuus. Keskitetysti kilpailutettavien palvelujen ja tavaroiden tarve on usein pitkäkestoista ja toistuvaa. Keskitetyt hankintasopimukset sitovat kaikkia kaupungin yksiköitä.

Toimialat toimittavat tarvittavat tiedot keskitettyjä hankintoja varten.

Toimialojen hankinnat

Toimialojen tulee aktiivisesti selvittää ulkopuolista markkinatilannetta ja oman tuotannon tehokkuutta suhteessa ulkopuolisiin palveluntuottajiin.

Toimialat vastaavat niiden hankintojen hoitamisesta, joissa päätösvalta kuuluu toimialan lauta- ja johtokunnalle tai viranhaltijoille ja joita ei ole päätetty hoitaa keskitetysti. Toimialan hankintojen hoitaminen sisältää hankintojen valmistelun, kilpailuttamisen, päätöksenteon, sopimuksen tekemisen ja seuraamisen sekä sopimusaikaisen yhteistyön.

7 Menettelytavat

Kaupungin hankinnoissa noudatetaan hankinnan arvosta ja laadusta riippumatta hyvän hallinnon periaatteita sekä EY:n perustamissopimuksen mukaisia avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömän kohtelun sekä suhteellisuuden periaatteita.

Hankinnat jakautuvat laissa kolmeen kategoriaan niiden arvon perusteella

- EU-kynnysarvon ylittäviin
- Kansallisen kynnysarvon ylittäviin
  - o Kansalliset kynnysarvot
    - tavara- ja palveluhankinnat 15.000 euroa
    - sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut 50.000 euroa
    - rakennusurakat 100.000 euroa
- Kansallisen kynnysarvon alittaviin.

Kaikki kansalliset kynnysarvot ylittävät sekä EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat kuuluvat hankintalainsäädännön soveltamisalaan. Sen sijaan kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat on suljettu pois hankintalain soveltamisalasta.

Kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa noudatetaan seuraavia menettelytapoja:

1. Riippumatta hankinnan toteuttamistavasta keskeiset kaupan ehdot tulee aina selvittää ennen kaupantekoa.
2. Hankinnat tehdään pyytämällä kirjalliset tarjoukset tai muulla soveltuvalla tavalla, esim. sähköpostitse.
3. Perustellusta syystä tarjouskilpailua ei tarvitse järjestää.
4. Jos hankinnasta on järjestetty tarjouskilpailu, ennen sopimuksen tekemistä hankinnasta tehdään kirjallinen päätös, joka lähetetään tiedoksi asianosaisille tarvittavine oikaisuvaatimusohjeineen.

8 Vakuudet

Hankinnalle on asetettava tarvittaessa vakuus. Vakuuden tarpeen määrittää hankinnan toteuttava yksikkö. Vakuudeksi voidaan hyväksyä raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus tai tilaajan hyväksymä muu luotettava vakuus.

9 Osaaminen

Hankintoja tekevän henkilöstön osaamisen tulee olla riittävää siten, että yleiset hankintoihin liittyvät periaatteet ja hankintojen lainsäädännöstä sekä hankintoihin liittyvästä muista säädöksistä johtuvat käytännöt hallitaan.

10 Esteellisyys

Tarjouksen, hankintaa koskevan sopimuksen ja tuotteen tai palvelun tarkistamiseen osallistuvan henkilön tulee olla esteetön. Esteellisyydestä hankinta-asioissa on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty kuntalaissa ja hallintolaissa.

11 Asiakirjojen julkisuus

Hankintaa koskevien asiakirjojen laatimisessa on noudatettava yleisten asiakirjojen julkisuudesta annettuja säännöksiä. Tarjouspyyntö on julkinen, kun se on allekirjoitettu. Hankintaa, urakkaa ja tarjousasiakirjan käsittelyä varten laaditut selvitykset ovat julkisia, kun sopimus on allekirjoitettu.

Kirjallisina tehdyt hankintapäätökset perusteluineen on pidettävä julkisesti nähtävänä ja niistä on tiedotettava kuntalain ja hankintalain edellyttämällä tavalla.

12 Noudattamisen valvominen

Hankintaohjeiden noudattamisen valvonta kuuluu normaaliin esimiestyöhön.